

ECOLOGISCH ONDERZOEK

LAAN VAN SCHUYLENBURCH 8

TE SILVOLDE

Ecologie

Rapportage ecologisch onderzoek

Laan van Schuylenburch 8 te Silvolde

Opdrachtgever	Gemeente Oude IJsselstreek Postbus 42 7081 AA Gendringen
Rapportnummer	2735.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	21 september 2017
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 0314 - 365150 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	A. Visscher MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en -onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde protocollen en richtlijnen voor onderzoek. Het onderzoek betreft echter een momentopname en geeft een inschatting van de aanwezigheid van beschermde soorten op de onderzoekslocatie. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is nooit met zekerheid uit te sluiten. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
4	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
	4.1 Broedvogels.....	5
	4.2 Vleermuizen.....	5
5	ONDERZOEKSRESULTATEN.....	7
	5.1 Broedvogels.....	7
	5.2 Vleermuizen.....	8
6	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	10
	6.1 Broedvogels.....	10
	6.2 Vleermuizen.....	10
7	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	13

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van de gemeente Oude IJsselstreek opdracht gekregen voor het uitvoeren van een aanvullend ecologisch onderzoek aan de Laan van Schuylenburch 8 te Silvolde.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling van een schoolgebouw.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de resultaten van de quickscan flora en fauna die Econsultancy in 2016 op de onderzoekslocatie heeft uitgevoerd (rapport 2735.001).

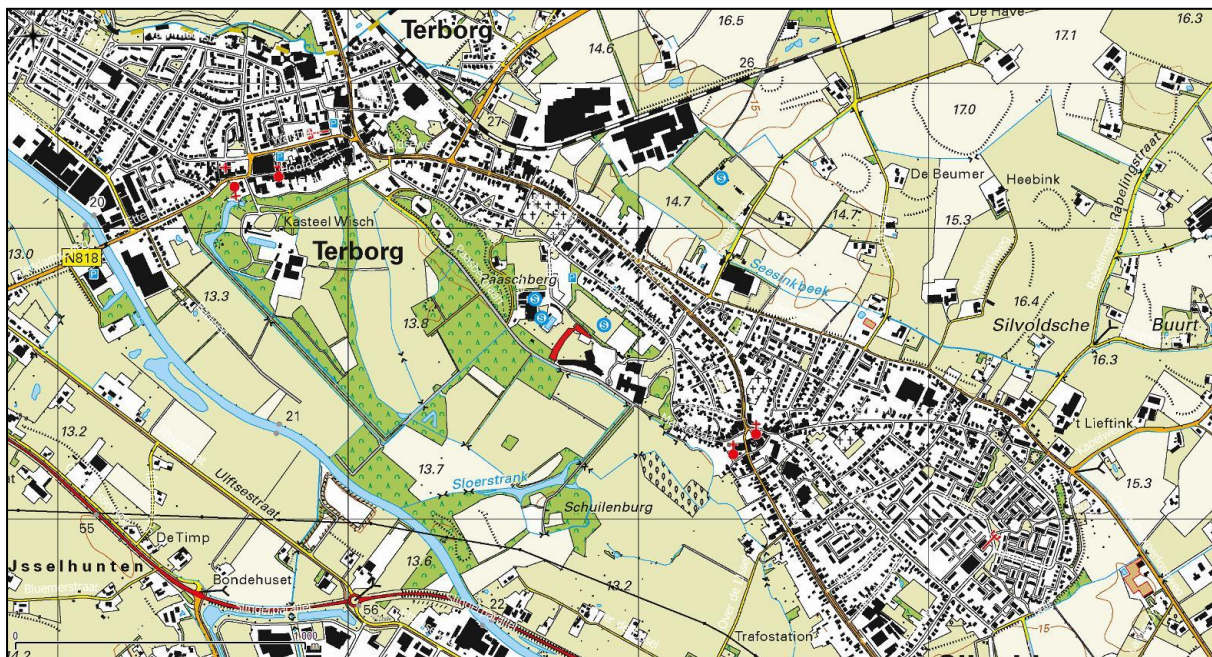
Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 1,3$ ha) ligt aan de Laan van Schuylenburch 8, circa 1 kilometer ten noordwesten van de kern van Silvolde. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 41 C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 222.780$, $Y = 436.595$.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie maakt onderdeel uit van een schoolterrein, is onbebouwd en betreft een gazon met tien bomen aan de oost- en zuidzijde. Aan de noordzijde is een sportveld gelegen. Tevens behoren de houtwallen ten noorden en westen tot de onderzoekslocatie.

Ten noorden van de onderzoekslocatie zijn diverse sportvelden gelegen, ten oosten een fietsenstalling, parkeerplaatsen en een gedeelte van het schoolgebouw. Ten zuiden is het schoolgebouw gevestigd. Aan de westzijde is een houtopstand met een pad en zwembad gelegen. Grenzend aan onderzoekslocatie zijn aan de noord- en westzijde houtwallen aanwezig.

In figuur 2 is de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek van de quickscan flora en fauna.

Figuur 2. Luchtfoto van de onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Onderzoekslocatie gezien vanaf het oosten.

Figuur 4. De westelijke zijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Onderzoekslocatie gezien vanaf het zuidwesten.

Figuur 6. De zuidelijke zijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 7. Het noordelijke gelegen sportveld.

Figuur 8. De westelijk gelegen houtopstand met pad.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens een meerlaags schoolgebouw te realiseren op de onderzoekslocatie. Het plangebied van het nieuwe schoolgebouw zal maximaal 3.000 m² bedragen, het totale vloeroppervlakte wordt geschat op 5.000-6.000 m². Het definitieve bouwplan is op het moment nog niet bekend. Tevens is de exacte locatie van het plangebied op de onderzoekslocatie nog niet bepaald. Ten behoeve van de realisatie van een schoolgebouw zal een gedeelte van het gazon worden gebruikt.

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

Door Econsultancy is in 2016 een quickscan flora en fauna (rapport 1735.001) uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie. Hieruit blijkt dat de noordelijke en westelijke houtwallen naast de onderzoekslocatie geschikt is zijn als broedlocatie voor de boomvalk, sperwer en ransuil. Een broedlocatie maakt een wezenlijk deel uit van het functioneel leefgebied. Tevens zijn de houtwallen en de onderzoekslocatie geschikt als foerageergebied en vliegroute voor vleermuizen.

De onderzoekslocatie grenst aan het Natuurnetwerk Nederland. Op basis van de huidige gegevens is het niet mogelijk om uit te sluiten of de herontwikkeling negatieve effecten heeft op het nabijgelegen Natuurnetwerk gebied. In tabel I zijn de bevindingen zoals samengevat in de quickscan opgenomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	nee	nee	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren bij werkzaamheden houtwallen
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek naar boomvalk, sperwer en ransuil
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	mogelijk	ja	mogelijk	aanvullend onderzoek vleermuizen
	vliegroutes	ja	mogelijk	Ja	mogelijk	aanvullend onderzoek vleermuizen
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		minimaal	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstrend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000		11,2 km	nee	nee	nee	-
Natuurnetwerk Nederland		0 km	mogelijk	ja	mogelijk	Toetsing externe effecten

Het huidige onderzoek betreft alleen de soortgerichte aanvullende onderzoeken. Er heeft nog geen toetsing van de externe effecten plaatsgevonden.

4 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek naar de verschillende soortgroepen is zoveel mogelijk gecombineerd uitgevoerd.

4.1 Broedvogels

Voor de boomvalk, ransuil en sperwer is in de winterperiode, op 20 januari 2017, één inspectie uitgevoerd om eventueel aanwezige nesten in de houtwallen te lokaliseren.

Vervolgens zijn er nog vier bezoeken, tussen 1 mei en 15 juli, uitgevoerd om eventuele broedgevallen te ontdekken. Tussen elke bezoek zit een periode van minimaal tien dagen. De duur van elk bezoek was minimaal één uur. Gedurende de veldbezoeken is de bodem rondom geschikte bomen zorgvuldig onderzocht op sporen, zoals uitwerpselen, braakballen en ruiveren, en is gelet op het af- of aanvliegen van volwassen individuen. Tevens is het nest, dat werd aangetroffen op 20 januari 2017, extra zorgvuldig geobserveerd om te kunnen bepalen of deze in gebruik was en zo ja, door welke soort. De inventarisatiemethode is gebaseerd op de telrichtlijnen van SOVON voor de boomvalk, ransuil en sperwer.

4.2 Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in totaal twee veldbezoeken uitgevoerd. Eén van de veldbezoeken heeft plaatsgevonden in de kraamperiode van vleermuizen. Het tweede veldbezoek heeft plaatsgevonden in de nazomer, in de periode dat de jonge vleermuizen zijn uitgevlogen. De veldbezoeken zijn uitgevoerd op 2 juni en 4 augustus 2017, met één waarnemer. De veldbezoeken zijn door één waarnemer in avonden uitgevoerd met een tussenliggende periode van minimaal 8 weken.

De inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (versie 27 maart 2014), dat is opgesteld door het vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureau's en de Zoogdiervereeniging, in overleg met Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. De inventarisatiemethode voldoet ook aan het protocol verschenen in 2017 opgesteld door het Netwerk Groene Bureau's. De onderzoeksinspanning is gebaseerd op de functies foerageergebied en vliegroute voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger. Het protocol heeft tot doel het belang van de functies van onderzoekslocaties voor soorten vleermuizen effectief en efficiënt vast te stellen dan wel uit te sluiten.

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een professionele batdetector met opnamemogelijkheid (Pettersson D240x). Een batdetector zet het voor het menselijk gehoor niet hoorbare ultrasone geluid van vleermuizen om naar frequenties die wel hoorbaar zijn. Op basis van de geluidsfrequenties en ritmes kunnen verschillende soorten vleermuizen worden onderscheiden.

Overzicht veldbezoeken

Het onderzoek heeft bestaan uit diverse veldbezoeken. Onderstaande tabel bevat de datums van de uitgevoerde veldbezoeken.

Tabel II. Onderzoeksinspanning per soortgroep

Datum	Soortgroep	Tijdstip	Functie
20-01-2017	roofvogels	overdag	nestinventarisatie
02-05-2017	roofvogels	overdag	nestcontrole
29-05-2017	roofvogels	overdag	nestcontrole
02-06-2017	vleermuizen	avond	foerageergebied/vliegroute
14-06-2017	roofvogels	overdag	nestcontrole
11-07-2017	roofvogels	overdag	nestcontrole
04-08-2017	vleermuizen	avond	foerageergebied/vliegroute

Tijdens de veldbezoeken waren de weersomstandigheden voor het waarnemen van roofvogels en vleermuizen gunstig. Tijdens geen van de veldbezoeken was de temperatuur lager dan 10 °C. De windsnelheid lag beneden de 5 Bft. en er was geen sprake van neerslag.

5 ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Broedvogels

Nestinventarisatie

Het veldbezoek voor de nestinventarisatie is uitgevoerd op 20 januari 2017. Gedurende dit veldbezoek is één nest waargenomen in een naaldboom. Er zijn in de houtwal geen andere nesten of sporen zoals uitwerpselen of prooiresten waargenomen. In figuur 9 is de locatie van het aangetroffen nest weergegeven op een luchtfoto van de onderzoekslocatie.

Figuur 9. Locatie aangetroffen nest op 20 januari 2017.

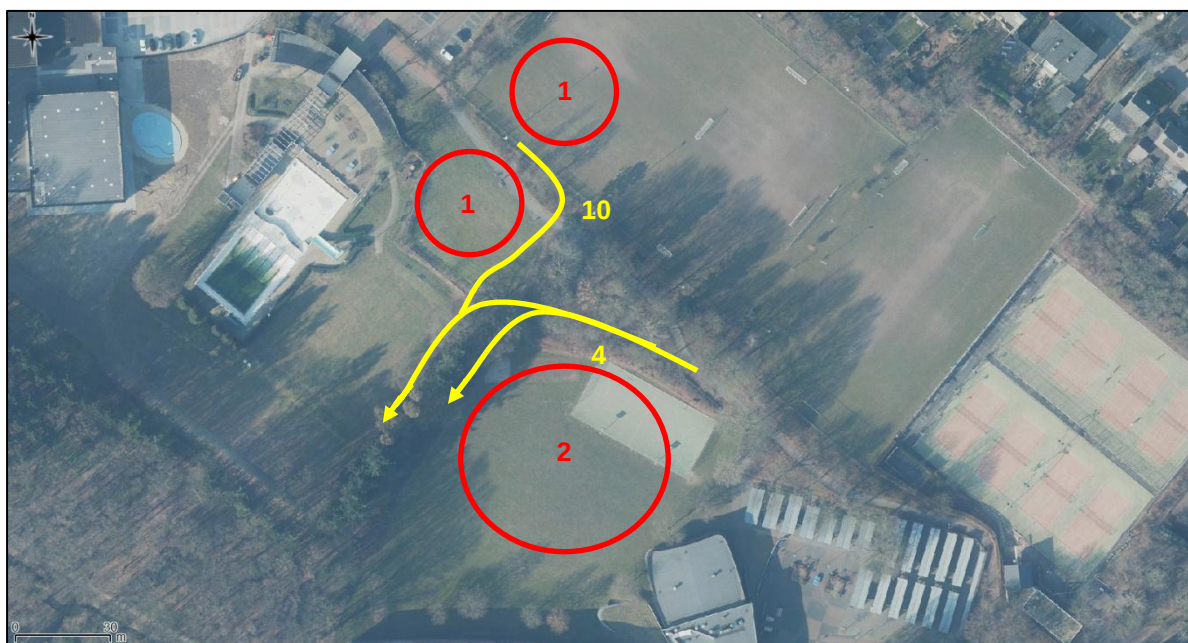
Territorium

Tijdens de veldbezoeken zijn geen aanwijzingen van gebruik van de houtwal door boomvalk, ransuil en sperwer waargenomen en geen aanwijzingen dat het gevonden nest in gebruik was. Er zijn geen sporen, zoals braakballen, uitwerpselen en ruiveren, of waarnemingen van jonge of volwassen exemplaren van deze soorten waargenomen. Er zijn wel diverse andere soorten waargenomen. Tijdens het tweede veldbezoek is een koolmeesnest in een boomholte buiten de onderzoekslocatie waargenomen. In de houtwal zijn voornamelijk houtduiven waargenomen en gedurende één veldbezoek enkele zwarte kraaien. Tevens zijn diverse oude nesten van kleine zangvogels waargenomen in de houtwal.

5.2 Vleermuizen

Eerste veldbezoek

Het eerste veldbezoek heeft plaatsgevonden op 2 juni 2017, gedurende de kraamperiode. Tijdens het veldbezoek zijn passerende en foeragerende gewone dwergvleermuizen en foeragerende laatvliegers waargenomen. In totaal zijn 14 gewone dwergvleermuizen de houtwal gepasseerd en gebruikte 3 gewone dwergvleermuizen en 4 laatvliegers de onderzoekslocatie en directe omgeving als foerageergebied. Alle passerende gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen binnen een tijdsbestek van een kwartier. Tussen 22:10 en 22:15 zijn 7 vleermuizen gepasseerd en tussen 22:15-22:25 tevens 7 vleermuizen. Alle passerende vleermuizen zijn doorgevlogen. Gedurende de gehele ronde zijn foeragerende vleermuizen waargenomen. In figuur 10 zijn de foerageergebieden van de laatvlieger en vliegroutes van de gewone dwergvleermuis ingetekend. De foeragerende gewone dwergvleermuizen zijn langs de houtwal waargenomen.

Figuur 10. Waarnemingen passerende gewone dwergvleermuizen (geel met aantal) en foeragerende laatvliegers (rood met aantal) op 2 juni 2017.

Tweede veldbezoek

Het tweede veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 augustus 2017. Gedurende het veldbezoek zijn passerende en foerageerden gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen. In totaal zijn 12 gewone dwergvleermuizen gepasseerd en gebruikten 2 gewone dwergvleermuizen en 1 laatvlieger de onderzoekslocatie en directe omgeving als foerageergebied. In totaal zijn 9 gewone dwergvleermuizen zijn waargenomen tussen 10 minuten na zonsondergang en 40 minuten na zonsondergang, waarvan het merendeel passeerden tussen 10 en 20 minuten na zonsondergang. Een uur na zonsondergang zijn geen passerende vleermuizen meer waargenomen. Alle passerende vleermuizen zijn meteen doorgevlogen op één individu na, deze vleermuis bleef enkele minuten foerageren. In figuur 11 zijn de foerageergebieden en vliegroutes ingetekend.

Figuur 11. Waarnemingen passerende gewone dwergvleermuizen (geel met aantal) en foeragerende laatvliegers (rood met aantal) op 4 augustus 2017.

De onderzoekslocatie en de omgeving functioneert tevens als foerageergebied voor de laatvlieger en gewone dwergvleermuis. De ontwikkeling zal het foerageergebied niet aantasten. Alleen het foerageergebied aan de oostzijde van de houtwal zou door de nieuwe bebouwing worden verkleind. Omdat het sportveld van de school blijft behouden zal er in de toekomstige situatie nog steeds voldoende foeragemogelijkheden voor de laatvlieger en gewone dwergvleermuis aanwezig zijn.

Beschermingsregime

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten genieten binnen de Wet natuurbescherming een strikte bescherming. Alle vleermuissoorten staan vermeld in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Dit betekent dat ze beschermd zijn tegen verstoring van vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". Dit houdt in dat niet alleen de zomer- en winterverblijfplaatsen maar ook de verbindingen hiertussen (vliegroutes) en de foerageergebieden bescherming genieten.

De bouw van een nieuw schoolgebouw op het grasveld zou zonder maatregelen de bestaande vliegroute kunnen aantasten. Bij (gedeeltelijke) verwijdering of verlichting van de houtwal zou de houtwal de functie als vliegroute verliezen. Overtreding van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de aantasting van een vliegroute van de gewone dwergvleermuis is te vermijden, zolang de houtwal blijft behouden en er geen directe verlichting op de houtwal wordt geplaatst. Bij de plaatsting van het nieuwe schoolgebouw dient permanente verlichting aan de oost- en zuidzijde van de houtwal vermeden te worden, zowel gedurende de aanlegfase als gedurende de gebruiksfase. Tevens dient er een minimale afstand van 10 meter tussen de nieuwbouw en de houtwal aanwezig te zijn. Tijdens de bouw het schoolgebouw mag er geen gebruik gemaakt worden van de verlichting tijdens het actieve seizoen van vleermuizen. In figuur 13 is zijn enkele toe te passen maatregelen om de vliegroute te behouden weergegeven. Indien deze maatregelen worden getroffen is er geen sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

Figuur 13. Luchtfoto met twee toe te passen maatregelen: behoud houtwal (groen) en bouw- en verlichtingsvrije zone (rood).

Indien het niet mogelijk is om de houtwal te behouden en/of geen verlichting aan de aangewezen zijde te vermijden zal door de aanbouw van een nieuw schoolgebouw een overtreding van de Wet natuurbescherming worden begaan. Hierbij gaat het om artikel 3.5 lid 4 van de Wet natuurbescherming. Door de aanbouw van het schoolgebouw zal het functionele leefomgeving van kraamgroep gewone dwergvleermuizen worden aangetast, hetgeen mogelijk van invloed is op het functioneren van de verblijfplaats. Om in een dergelijk geval doorgang van het project te vinden dient een onthefingsaanvraag bij de provincie Gelderland te worden ingediend. Er zal dan moeten worden aangetoond waarom het niet mogelijk is om een alternatief plan te gebruiken waaraan de gewone dwergvleermuis minder schade ondervindt. Tevens zal een belang uit de Habitatrichtlijn moeten worden aangetoond ter onderbouwing. Dergelijke belangen zijn: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. En zal een alternatief voor de weggevalen vliegroute moeten worden gerealiseerd.

7 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van de gemeente Oude IJsselstreek een aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd aan de Laan van Schuylenburch 8 te Silvolde.

Het aanvullend ecologisch onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging en ontwikkeling.

Voorgenomen ingreep

De initiatiefnemer is voornemens een meerlaags schoolgebouw te realiseren op de onderzoekslocatie. Het plangebied van het nieuwe schoolgebouw zal maximaal 3.000 m² bedragen, het totale vloeroppervlakte wordt geschat op 5.000-6.000 m². Het definitieve bouwplan is op het moment nog niet bekend. Tevens is de exacte locatie van het plangebied op de onderzoekslocatie nog niet bepaald. Ten behoeve van de realisatie van een schoolgebouw zal een gedeelte van het gazon worden gebruikt.

Functie onderzoekslocatie voor boomvalk, ransuil en sperwer

De onderzoekslocatie heeft geen functie voor de boomvalk, ransuil en sperwer. Overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten is niet aan de orde.

Functie onderzoekslocatie voor vleermuizen

De houtwal op de onderzoekslocatie vormt voor de gewone dwergvleermuis een niet essentieel foerageergebied en een essentiële vliegroute. Tevens bieden de grenzen tussen de bomen en grasvelden foerageergebied voor de laatvlieger.

Conclusie

Het verwijderen of het verlichten van de houtwal zal leiden tot een beschadiging van een essentiële vliegroute van de gewone dwergvleermuis en daarmee leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Door bij de plaatsing van het gebouw en de verlichting rekening te houden met de bestaande vliegroute kan overtreding van de Wet natuurbescherming worden voorkomen. Indien dit niet mogelijk is zal middels een ontheffingsaanvraag bij de provincie Gelderland aangetoond moeten worden dat er geen mogelijkheid is tot behoud. Dit dient nader onderbouwd te worden. Er zal aangetoond moeten worden dat er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang. Econsultancy adviseert daarom om de nieuwbouw zodanig in te passen dat de vliegroute voor vleermuizen behouden blijft. In een dergelijk geval is ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

Verklarende woordenlijst

Activiteitenplan

Een activiteitenplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het activiteitenplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/EHS hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/ EHS, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kun oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaar rond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Flora- en faunawet is gemaakt om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Flora- en faunawet een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Flora- en faunawet. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Vaste rust- of verblijfplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Flora- en faunawet omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

